

DECIZIE

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Crescendo”, Oleg Muntean,

în cauza civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Crescendo”, Oleg Muntean cu privire la încasarea remunerației din contul membrilor organului de conducere a debitorului ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, prin care a fost încetat procesul pe marginea cererii lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Crescendo”, Oleg Muntean cu privire la încasarea remunerației din contul organelor de conducere ale debitorului,

c o n s t a t ă

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 15 decembrie 2008, a fost intentată procedura de insolabilitate față de SRL „Crescendo”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013 a fost intentată procedura de faliment în privința SRL „Crescendo”, în calitate de lichidator fiind desemnată ÎI „Muntean Oleg” cu obligarea acestuia să întreprindă măsurile necesare prevăzute de Legea insolabilității.

Nefiind de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013, la 02 ianuarie 2014, Nina Țihoțcaia, a contestat-o cu recurs.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2014 a fost admis recursul declarat de către Nina Țihoțcaia, casată încheierea recurată cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza soluționării cererii administratorului insolabilității SRL „Crescendo”, ÎI „Muntean Oleg” cu privire la intentarea procedurii de faliment în privința debitorului.

La 12 martie 2016, administratorul insolabilității SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a depus cerere cu privire la încasarea în mod solidar din contul organelor de conducere a debitorului SRL „Crescendo” în persoana directorului financiar, contabilul Ninei Țihoțcaia și ex-administratorul Ghenadie Sușco a onorariului fix în sumă de 480396,47 lei, pentru perioada ianuarie 2010-februarie 2016 (f.d.64-66, Vol. XI).

La 20 iunie 2016, administratorul insolabilității SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a depus cerere de retragere a cererii de atragere la răspundere subsidiară a administrației debitorului SRL „Crescendo” (f.d. 112, Vol. XI).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016 a fost admisă cererea și încetat procesul pe marginea cererii administratorului insolvenței SRL „Crescendo”, Oleg Muntean privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de administrație a debitorului SRL „Crescendo”, în persoana Ninei Țihoțcaia și Ghenadie Sușco (f.d.111-112, Vol. XI).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2016 a fost intentată procedura simplificată a falimentului în privința SRL „Crescendo”, în calitate de lichidator fiind desemnată ÎI „Muntean Oleg” (f.d.180-183, Vol. XI).

La data de 09 ianuarie 2017, lichidatorul SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a depus cerere prin care a solicitat încasarea remunerației administratorului insolvenței din contul organelor de conducere ale debitorului SRL „Crescendo”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 a fost încetat procesul pe marginea cererii lichidatorului SRL „Crescendo”, Oleg Muntean privind încasarea remunerației din contul organelor de conducere ale debitorului SRL „Crescendo” pentru perioada de activitate ianuarie 2010-februarie 2016 (f.d.215-216, Vol. XI).

La data de 18 august 2017, lichidatorul SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea pricinii spre rejudecare.

În susținerea recursului, lichidatorul SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a indicat că instanța de insolvență eronat a aplicat prevederile art. 265 lit. b) CPC, constatând că într-un litigiu dintre aceleași părți, cu privire la același obiect și temeuri s-a emis un act judecătoresc irevocabil, deoarece în prima cerere s-a solicitat retragerea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Crescendo”, Nina Țihoțcaia și Ghenadie Sușco, dar nu s-a solicitat retragerea cererii privind încasarea remunerației administratorului insolvenței/lichidatorului, ceea ce și se solicită în a doua cerere.

Susține că ambele cereri au temeuri juridice diferite și au ca obiect pretenții diferite.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, din materialele cauzei nu poate fi determinat cu certitudine momentul comunicării recurentului a încheierii contestate.

La data de 30 octombrie 2017, în adresa intimă Nina Țihoțcaia fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către lichidatorul SRL „Crescendo”, Oleg Muntean, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art.8 alin.(3) din Legea insolvenței, nr.149 din 29.06.2012, recursul se examinează în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, într-un complet de 3 judecători, fără participarea părților, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs.

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis și casată integral încheierea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum s-a stabilit din materialele cauzei, prin hotărârea Curții de Apel Economice din 15 decembrie 2008, a fost intentată procedura de insolvență față de SRL „Crescendo”.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 12 decembrie 2013 a intentat procedura de faliment în privința SRL „Crescendo”, în calitate de lichidator fiind desemnată ÎI „Muntean Oleg” cu obligarea acestuia să întreprindă măsurile necesare prevăzute de Legea insolvenței.

Nefiind de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013, la 02 ianuarie 2014, Nina Țihoțcaia, a contestat-o cu recurs.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2014 a fost admis recursul declarat de către Nina Țihoțcaia, casată încheierea recurată cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza soluționării cererii administratorului insolvenței SRL „Crescendo”, ÎI „Muntean Oleg” cu privire la intentarea procedurii de faliment în privința debitorului.

În cadrul procesului de insolvență la data de 12 martie 2016, administratorul insolvenței SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a depus cerere cu privire la încasarea în mod solidar din contul organelor de conducere a debitorului SRL „Crescendo” în persoana directorului financiar, contabilul Ninei Țihoțcaia și ex-administratorul Ghenadie Sușco a onorariului fix în sumă de 480396,47 lei, pentru perioada ianuarie 2010-februarie 2016.

La 20 iunie 2016, administratorul insolvenței SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a depus cerere de retragere a cererii de atragere la răspundere subsidiară a administrației debitorului SRL „Crescendo”.

Curtea de Apel Chișinău prin din 20 iunie 2016 a admis cererea și a încetat procesul pe marginea cererii administratorului insolvenței SRL „Crescendo”, Oleg Muntean privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de administrație a debitorului SRL „Crescendo”, în persoana Ninei Țihoțcaia și Ghenadie Sușco.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2016 a fost intentată procedura simplificată a falimentului în privința SRL „Crescendo”, în calitate de lichidator fiind desemnată ÎI „Muntean Oleg”.

La data de 09 ianuarie 2017, lichidatorul SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a depus cerere prin care a solicitat stabilirea ședinței de judecată cu privire la încasarea remunerației administratorului insolvenței din contul organelor de conducere ale debitorului SRL „Crescendo”.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 08 iunie 2017 a dispus încetarea procesului la cererea lichidatorului SRL „Crescendo”, Oleg Muntean privind încasarea remunerației din contul organelor de conducere ale debitorului, întemeindu-și soluția în baza prevederilor art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă.

Conform art. 15 alin. (1) al Legii insolvenței, în cazul insolvenței debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvență intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditorii în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) și (4) al Legii sus menționate, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditorii;
- h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin.(1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvență să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvența debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvența sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvența și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii.

Analizând prevederile legale sus menționate, reiese că, în dependență de motivele apariției stării de insolvență a debitorului, fondatorul (asociatul) va purta

răspundere subsidiară solidară față de creditori sau la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de asociat (fondator).

Prevederile art. 70 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, indică că pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente.

Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină.

Conform art. 70 alin. (13) din Legea menționată, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247.

Potrivit dispozițiilor art. 247 din Legea insolvenței, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Prin prisma acestor prevederi legale, verificând legalitatea încheierii instanței de insolvență, în raport cu motivele recursului, Colegiul consideră că instanța de insolvență prematur a dispus încetarea procesului, deoarece cererea din 20 iunie 2016, vizează răspunderea subsidiară a organelor de conducere, iar cererea din 09 ianuarie 2017 se referă la încasarea remunerației administratorului insolvenței/lichidatorului.

Administratorul insolvenței SRL „Crescendo”, Oleg Muntean a înaintat cerere cu privire la încasarea remunerației administratorului insolvenței din contul organelor de conducere ale SRL „Crescendo” în baza prevederilor art. 247 al Legii insolvenței, normă care nu se referă la răspunderea subsidiară a asociatului (fondatorului) în cadrul procesului de insolvență, aceasta fiind prevăzută expres de art. 15 și art. 248 din legea dată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, instanța de recurs apreciază încheierea instanței de judecată ca fiind prematură.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de judecată în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea

corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile economice, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Crescendo”, Oleg Muntean.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, în cauza civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Crescendo”, Oleg Muntean cu privire la încasarea remunerației din contul membrilor organului de conducere a debitorului, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecarea chestiunii ce ține de remunerarea administratorului.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic